

Betreft: Consultatie conceptswetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties.

Datum: 30 januari 2019

Geachte minister,

Als betrokken lid van de Protestantse Kerk in Nederland, bovendien werkzaam als predikant in hervormde dorpsgemeenten, maak ik ernstig bezwaar tegen het concept wetsvoorstel dat ertoe verplicht om donaties vanaf € 15.000,- openbaar te maken op de website.

[1] Met het oog op het geven van giften vanuit liefdadigheid vermeldt de Bijbel het woord van Jezus Christus: 'Maar als u een liefdegave geeft, laat dan uw linkerhand niet weten wat uw rechterhand doet, zodat uw liefdegaven in het verborgene zal zijn.' (Mattheüs 6: 3-4) Voor christenen behoort het daarom tot hun geloofsovertuiging dat ze hun giften niet openbaar willen maken. Uw wetsvoorstel raakt dus zelfs de vrijheid van godsdienst. Binnen de kerkelijke gemeente is in de regel slechts een zeer klein aantal personen op de hoogte bij wie een gift vandaan komt. Ik als predikant en ook het overgrote deel van het kerkelijk bestuur, weten niet van wie we financieel extra afhankelijk zijn. Op deze manier wordt juist voorkomen dat bepaalde gelovigen met hun grote gift extra aanzien of invloed verwerven. De concept-wet brengt deze scheiding van giften en invloed in gevaar.

[2] Personen die de kerkelijke gemeente met giften steunen, zijn meestal zelf onderdeel van betreffende lokale geloofsgemeenschap en daar als persoon goed bekend. Velen van hen willen pertinent niet bekend worden als grote gever. Het wetsvoorstel schaadt dit recht op privacy van donateurs. Het digitaal publiceren van naam en woonplaats is in flagrante tegenspraak met de aangescherpte privacywetgeving (AVG).

[3] Het conceptswetsvoorstel schrikt bestaande en potentiële gevers af om grote bedragen te schenken of via een testament na te laten. Hiermee worden kerken en liefdadigheidsinstellingen buitenproportioneel hard geraakt in hun mogelijkheden goed werk te doen.

[4] Burgers die de kerk of andere organisatie als erfgenaam (al) in hun testament hebben opgenomen, of hebben beschreven dat een groot legaat aan de kerk toekomt, worden eveneens door dit wetsvoorstel getroffen. Het kan pertinent tegen hun wil zijn dat hun naam openbaar wordt gemaakt.

[5] De gedachtegang achter het wetsvoorstel is dat wanneer grote geldstromen zichtbaar worden gemaakt, deze openbaarheid moet voorkomen dat er onwenselijke invloed wordt 'gekocht'. Transparantie zou het kwaad moeten blootleggen. Ten eerste is het naïef te veronderstellen dat het kwaad zich op deze manier láát blootleggen. Kwelijke beïnvloeding is niet eenvoudigweg te achterhalen door het openbaar maken van namen en bedragen van giften. Ten tweede moet deze taak van justitie (het opsporen van het kwaad) niet worden uitbesteed aan de openbaarheid (het publiek of de journalistiek). Dit kan immers een 'heksenjacht' uitlokken met onnodige polarisatie.

Hoogachtend,

drs. A.N. van der Wind